

[Nielsen.]

lede danske Monarki. Paa et saa begrænset Areal kan man selvfølgelig ikke vente at finde større sammenhængende Dalstrækninger, og dette saa meget mindre som Øerne jo er bjergfulde med Fjelde paa helt op til ca. 900 m's Højde. Af Færøernes samlede Areal kan omkring det halve antages at være Klipper, Sten og Grus, saaledes at det Areal, der kan benyttes til Dyrkning eller Græsning, udgør ca. 120 000 Tdr. Land.

Jorden inddeles i den saakaldte Indmark, der bestaar af den gamle, opdyrkede Jord, som for en stor Dels Vedkommende gennem mange Generationer har hørt til de besiddende Slægter inden for Odels- og senere Fæstegodset, og dernæst de Arealer, der i den senere Tid er indtaget til Dyrkning, for største Delen af besiddelsesløse Mennesker, de saakaldte Trøer. Denne Betegnelse Trøer har saa atter medført, at Besidderne af disse Arealer kaldes Trømænd, i Modsætning til Odelsmænd og Kongsbønder. Disse Arealer er enten indhegnet med Stengærder eller af Staaltraad og Tømmerpæle. Udmarken eller den saakaldte Hauge anvendes til Græsning for Faarene. Jeg skal i denne Forbindelse indskyde den Bemærkning, at der slagtes ca. 50 000 Faar hvert Aar paa Færøerne, og at Øernes Navn: Færøerne menes at stamme fra, at de første Landnamsmænd, da de kom til Færøerne, fandt et stort Antal Faar der, bragt dertil af de tidligere Beboere, de irske Munke, som søgte saa langt nordpaa for at finde Fred og Ro. Udmarken anvendes til Græsning for Faarene baade Sommer og Vinter og om Sommeren ogsaa til Græsning for Køer og Hornkvæg.

Nu vil man maaske spørge: Ja, men hvor meget andrager saa saadan en Mark Jord? Det er meget vanskeligt at komme ind paa en nærmere Udredning af dette, idet det selvfølgelig for en væsentlig Del retter sig efter Jordens Værdi, dens Kvalitet. Den færøske Landbrugskonsulent regner i sin Bog om Færøerne med, at en Mark Jord i Indmarken andrager 3 000—7 000 m², men det maa føjes til, at der til en Mark Jord i Indmarken hører et ret stort Areal i Udmarken, der, som sagt, anvendes til Græsning for Faar, Køer og Hornkvæg. Som Matrikulenhed anvendes paa Færøerne ogsaa Betegnelsen Mark. Denne

Betegnelse forekommer allerede i Søjdebrevet, Faarebrevet af 1298, som jeg omtalte lige nu. En Mark er lig 16 Gylden, og en Gylden deles i 20 Skind. Øernes samlede Marktal efter den gamle Taksation er ca. 2 400 Marker Jord, hvoraf Odelsjorden udgør knapt Halvdelen og Fæstegodset og den beneficerede Jord godt Halvdelen. Ved Aarhundredskiftet traadte en ny Taksation i Kraft, hvorefter man indførte en ny Betegnelse, den saakaldte Skattemark lig 1 000 Kr., der bruges ved Skatteberegning. Efter denne Taksation udgør det færøske Jordegods i alt 4 258 Skattemarken. Jeg skal her føje til, at den gamle Matrikulering stadig er gældende i Handel og Vandel.

Hver Haugeparts Faar har i Regelen Vintergræsningsret paa Indmarken i Tidsrummet fra 25. Oktober til 14. Maj. For Hovedstaden Thorshavns Vedkommende er der dog indført den saakaldte Vinterfredning, idet Trøerne der mod at betale en vis Erstatning kan blive fri for Faarenes Vintergræsning paa de paagældende Arealer.

Odelsgodset og Kongsgodset er meget ujævnt fordelt, idet der i enkelte Bygder findes næsten udelukkende Odelsgods og i andre saa at sige kun Fæstegods. Til Jorden hører forskellige Rettigheder, hvoraf kan nævnes Adgang til Fangst i Fuglebjergene, der paa sine Steder har stor Betydning, Adgang til Drivtang, der anvendes som Gødning, Adgang til de meget græsrigge Skraaninger i Fjeldene ud mod Havet, der anvendes til Græsning for Faar og Okser, Adgang til Tørveskær og enkelte Steder Adgang til Kulbrydning. Dette sidste er i den allerseneste Tid blevet meget aktuelt, idet der i det nye Aar skal iværksættes moderne Kulbrydning i stor Stil paa Suderø, hvor der ifølge skønsmæssig Udregning af den dansk-engelske Ingeniør Harald Nielsen findes 100 Millioner Tons Kul, og hvor der saaledes ligger gemt meget store Værdier i Jorden, der maaske kan faa Betydning for hele Riget i kommende Tider. En Del af Odelsgodset er ved Arv og paa anden Maade delt i meget smaa Stykker; i en af de færøske Bygder havde en Jordejer saaledes et Areal paa ca. 10 Tdr. Land spredt i 95 forskellige Indmarks-lodder. I Aaret 1927 blev der gennemført en Lov om Udskiftning paa Færøerne, og